

Uudiskiri 1-2018

AITA AS

1. ja 17. mai

1. ja 17. mai on riigipühad vastavalt Norra seadusele, mille nimi on Lov om 1. og 17. mai. Need päevad on pühapäevaga sarnased, aga erinevus on teiste pühadega võrreldes töötajate õigus palgale. Selleks, et töötajal oleks õigus saada palka 1. ja 17. mai eest, peab töötaja olema tööl eelmised või järgmised 30 päeva. Kui töötaja ei ole tööl 1. ja 17. mail ja need päevad ei ole pühapäeval või teisel päeval, mil töötaja nagunii ei oleks töötanud, on tööandjal kohustus maksta välja tavalise tööpäeva eest

palk. Palgaarvestuses kasutatakse eraldi koodi nende kahe päeva eest välja makstud palga kohta (Helligdagsgodtgjørelse). Kui töötaja peab olema tööl, siis on tal õigus vähemalt 50%le palgalisale. Kui töötaja puudub töölt ilma põhjusega päeval enne või päeval peale 1. või 17. maid, ei ole tal õigus nende päevade eest tasu saada. NB! Need reeglid kehtivad ainult 1. ja 17. mai kohta. Teiste riigipühade eest ei ole seadusega reguleeritud palga väljamaksmise nõuet, v.a. siis, kui töötaja realselt tööl on.

Varasematel aastatel on olnud võimalik taotleda pikendust kuni 14 päeva, aga sel aastal antakse esimest korda pikendust kuni 30.06. Pikenduse taotlus peab olema saadetud hiljemalt 31. mail.

Tuludeklaratsiooni tähtaja pikendus

Tähtaeg on 31. mai, aga firmal on õigus ja võimalus taotleda pikendust. Pikenduse taotlemiseks tuleb altfinni portaali kaudu saata blankett RF-1114.

LÄHENEB

TULUDEKLARATSIOONI ESITAMISE TÄHTAEG!

Tuludeklaratsioon tuleb esitada kõigil firmadel, mis on kantud maksukohuslaste nimekirja. See tähendab kõik Norra aktsiaseltsid ja kõik Eesti firmad, mis on Norras registreeritud püsiva tegevuskohaga või millel üks või mitu projekti on tekitanud oma kestvusega püsiva tegevuskoha. Samuti tuleb esitada tuludeklaratsioon neil firmadel, millel varem on olnud selliseid projekte, kuigi viimasel aastal neid ei olnud. Tuludeklaratsiooniga koos esitatakse mitmed lisad, mille arv ja sisu sõltub firma tüübist ja erisustest. Kui teenus on tellitud Aita AS'ilt, siis esitame kõik vajaminevad dokumendid eelnevalt klienti nende sisust informeerides. Firma tuludeklaratsiooni esitamise tähtaeg on 31. mai. Aastaruannete esitamise tähtaeg on 31.07., aruanded peavad olema kinnitatud üldkoosolekul hiljemalt 30.06. Aastaruande esitamise kohustus on kõigil firmadel, millel on kohustus esitada tuludeklaratsioon.

Välismaal registreeritud auto kasutamine

Peareegel on järgnev:

- kui sul on püsiv elukoht mujal ja Norras oled ajutiselt, on lubatud kasutada välismaal registreeritud autot;
 - kui oled ajutiselt Norras ja sul on perekond välismaal, siis tohid kasutada välismaal registreeritud autot. Kasutaja kohustus on suuta igal hetkel tõendada, et viibimine Norras on ajutine. Selliseks kasutamiseks ei ole vaja taotleda luba.
 - Kui oled ajutiselt Norras, aga sul ei ole perekonda välismaal, siis tohid kasutada välismaal registreeritud autot kuni 1 aasta ilma loata, kui oled 2 aastat Norras ajutiselt, siis on teisel aastal vaja taotleda luba.
 - Kui oled ajutiselt Norras, perekonda küll ka ei ole välismaal, aga enamuse öid aasta jooksul oled Norrast väljas (st et oled välismaal vähemalt 185 päeva 12 kuu jooksul), siis tohid kasutada Norras välismaal registreeritud autot. Küll aga pead olema igal ajahetkel valmis dokumenteerima, et tingimused on täidetud.
 - Kui kehtib eelmine punkt v.a. see, et välismaal oled olnud vähem kui 185 päeva 12 kuu jooksul, ei ole lubatud kasutada välismaa numbriga autot, v.a. teatud juhud (vt. allpool)
 -
- kui sul on püsiv elukoht Norras, siis tohib välismaal kasutatud autot kasutada ainult teatud juhtudel (vt. allpool).

Kui sul ei ole lubatud kasutada välismaal registreeritud autot, siis on selles reeglis ka mõned erandid. Nende erandite korral tuleb taotleda luba ENNE kasutamise alustamist:

- Auto rent – lubatud maksimaalselt 42 päeva 12 kuu jooksul ja teade tuleb saata maksuametile enne kui auto tuuakse Norrasse
- Laenatud auto (eraisikult) – lubatud maksimaalselt 25 päeva, muidu samad reeglid, mis auto rendi puhul
- Välismaal registreeritud firma autot on lubatud kasutada, aga ka sellisel juhul tuleb teha taotlus loa saamiseks enne, kui auto Norrasse tuuakse (taotluse saab esitada siin: <https://www.skatteetaten.no/person/avgifter/bil/utenlandsregistrertbil/skjemaer/midlertidig-kjorefillatelse-for-utenlandsregistrert-firmabil/>)
- ka Norrasse kolimiseks või Norrast ära kolimiseks ja mõnel teisel üksikul juhul tohib Norras püsivalt elav inimene kasutada välismaa autot, aga sellisel juhul tuleb alati enne taotlus teha, kui see auto Norrasse sõidab

Tööandja kohustus on tellida ehitusalal töötajale ehitaja ID kaart (HSE kaart, roheline kaart)

Tööandja või FIE kohustus on tagada, et kõigil nende töötajatel, kes teevad ehitusobjektile tööd on olemas kehtiv HSE kaart.

HSE kaart on tööandja omand ning sarnaselt teistele töövahenditele peab töötaja ka selle tagastama peale tööperioodi lõppemist. Tööandja peab seega omama täielikku kontrolli kõikide oma valduses olevate HSE kaartide üle.

Kui töötaja lahkub töölt, siis on ta kohustatud kaardi tagastama. Seejärel tuleb kaart tellimuste lehelt blokeerida ning kaart hävitada, et vältida selle väärkasutamist.

Kui tööandja kasutab kaartide tellimiseks abi väljastpoolt ettevõtet, siis peab volitama isiku, kellel on õigus nende eest tegutseda. See volitus peaks ka täpselt määratlema selle, kelle kohustus on kaartide blokeeritaks või kaotatuks märkimine.

Kaardi number peab olema lisatud ka ehitusobjektile töötavate isikute nimekirjale. vt. [Section 15 of the Construction Client Regulations](#).

Tööd ehitusel ja ehitusobjektidel, mis nõuavad HSE kaardi olemasolu:

- Ehitiste püstitamine
- Siseviimistlus, kaunistus ning paigaldustööd
- Eeltoodetud elementide paigaldamine ning eemaldamine
- Lammutamine, demonteerimine, ümberehitamine ja taastamine
- Koristamine ja hooldamine
- Üldehitus (nt. tunnelid ja sillad)
- Kaevetööd, õhkamised ja muud pinnasetööd
- Muud tööd mis on seotud ehituse või ehitusplatsiga nagu näiteks ajutised töökojad ning ehitusplatsil kasutatavate masinate hooldus

HSE kaardi nõue kehtib ka juurdeehituste ning renoveerimiste puhul. See hõlmab ka näiteks elektrisüsteemide paigaldamist, lifte, konditsioneeride, eskalaatoreid, mis moodustavad osa ehitisest.

Tootmisruumide ja tööstusseadmete väljavahetamine ja hooldamine ei ole ehitustöö. Töötajad, kelle kohustused piirduvad selle valdkonnaga ei vaja kaarti.

Kaarte ei nõuta ettevõtetes, mis teostavad ehitustöid enda fikseeritud ehitusplatsil. Näiteks laevatehased ja tööstused, mis toodavad laevu või valmistavad elementmajade mooduleid ei pea HSE kaarte kasutama. Samuti ei pea omama HSE kaarti lumelükkamistöid teostav töötaja, kui tööd teostatakse teedel mis asuvad väljaspool ehitusplatsi.

Kellel peab olema ehitaja ID kaart?

Kõik töötajad, kes teostavad töid ehitusel või ehitusplatsil, sealhulgas:

- Välisriigi töötaja, kelle on palganud välisriigi ettevõtte, et teostada töid Norras asuvatel ehitusplatsidel või ehitustel. See kehtib ka lühiajaliste ülesannete kohta.
- Füüsilisest isikust ettevõtjad
- Renditöötajad - töötajarendifirma (tööandja) vastutab selle eest, et töötajad saaksid endale kaardi.
- Töötajad, kes aitavad ehitusplatsi toimimist - (koristamine, söökla tegevused) kui nende põhitöökoht on väljaspool ehitusplatsi.
- Isik, kes regulaarselt transpordib kaupa ehitusplatsile.

Töötaja maksukohustus

Kui töötaja töötab Norras püsiva tegevuskohaga AS-s või NUF-is, on tal alati maksukohustus Norras teenitud palgalt:

- Kui töötaja on Norras alla 183 päeva 12 kuu jooksul (või alla 270 päeva 36 kuu jooksul), siis on maksukohustus piiratud – nn. ajutine Norras töötamine
- Kui töötaja on Norras pikemalt kui p.1, siis on töötaja maksustamise mõistes Norra resident ja peab ennast Norrasse registreerima – ei sõltu sellest, kas plaaniks on ajutine töötamine.
- Kui nii Norra siseõigus kui ka maksuleping ütleb, et tegu on maksukohustusega Norras, siis tuleb kogu maks Norras maksta.

NB! Selleks, et töötajale saaks välja maksta palka Norras tehtud töö eest, peab töötajal olema maksukaart sõltumata sellest, kus on töötaja maksukohustus ja kus tulumaks makstakse.

Keskmise tööaja arvestamine

Arbeidsmiljøloven § 10-5 annab loa sõlmida keskmise tööaja arvutamise leping töötajaga ja tööandja vahel. Selline kokkulepe peab alati olema kirjalik. Eesmärgiks on, et töötaja saab töötada teatud perioodidel rohkem ja siis mingi aja jooksul vähem.

Lubatud piirid sõltuvad sellest, kellega kokkulepe on sõlmitud – kas töötajaga, ametiühingu esindajaga või on saadud luba töökaitse ametilt.

Kokkulepe sõlmitud:	Maks päevas	Maks nädalas*	Keskmiselt nädalas 8 nädala lõikes	Maks üks nädal	Maks perioodi pikkus
Töötaja	10 tundi	40 tundi	48 tundi	50 tundi	52 nädalat
Ametiühingu esindaja	12,5 tundi	40 tundi	48 tundi	54 tundi	52 nädalat
Töökaitseametile tehtud kinnitatud taotlus	13 tundi	40 tundi	48 tundi		26 tundi

* Nädala tundide arv võib olla erinev sõltuvalt sellest, kas tegu on vahetustega tööga või mitte. Tavaline nädala tööaeg on 40 tundi.

Maksuvaba söögiraha

Reisil olles on vastavalt ööbimiskohale võimalik maksta välja söögiraha maksuvabalt.

Aastal 2018 on maksuvabad summad järgmised:

Lisaks sellele, et summad on allpool ära toodud summade piires, peavad olema ka täidetud nõuded dokumentatsioonile – need nõuded muutunud ei ole. Lühidalt öeldes, peab töötaja täitma reisikulude aruande, et talle saaks midagi maksuvabalt välja maksta.

Ööbimisel hotellis või pansionaadis on maksuamet määranud erinevad summad.

NB! Maksuvaba söögiraha kui ööbitakse selles, mille nimi on Norra keeles hybel/brakke – ehk siis korter/barakk/ühiselamu ja muu koht, kus on võimalik teha süüa – ei kehti enam alates 2018 aastast pendeldajatele!

Pansionaat ja muu ilma söögitegemise võimaluseta ööbimiskoht, mis ei ole hotell	kr 159
Hybel/brakke ehk korter/barakk/ühiselamu söögitegemise võimalusega NB! Ei kehti pendeldajale!	kr 88
Hotell ilma hommikusöögita	kr 569
Hotell hommikusöögiga (-20% eelmisest)	kr 455

Endiselt tuleb maha arvutada täissummast, kui tööandja või keegi teine maksab toidu eest – 20% hommikusöök, 30% lõuna ja 50% õhtusöök.

<https://www.skatteetaten.no/en/rates/allowance-rates-for-subsistence-allowance-not-subject-to-withholding-tax/?year=2018>

Puhkuseraha

Norras on puhkuseraha arvestus natuke teist moodi üles ehitatud, kui Eestis. Igal töötajal on igal aastal õigus puhkusele. Puhkuse ajal palka ei maksta. Õigus tööandjalt saada puhkuseraha on töötajal, kes eelmisel kalendriaastal sama tööandja juures tööl oli. Puhkuseaastal makstakse välja puhkuseraha, mis on välja teenitud eelmisel kalendriaastal, ehk siis väljateenimise aastal. Töötajal, kelle töösuhe lõpeb, on õigus saada nii eelmisel aastal välja teenitud puhkuseraha kui ka samal aastal välja teenitud puhkuseraha lõpparvega kätte.

Norra seadus näeb ette puhkust 4 nädalat + 1 päev ja sellisel juhul arvestatakse igalt välja makstavalt kroonilt 10,2% puhkusefondi.

Osades firmades, samuti ametiühinguga seotud töötajatel, on õigus saada 5 nädalat puhkust ja sellisel juhul arvestatakse puhkuseraha 12%.

Samuti arvutatakse töötajatele, kellel vanust üle 60 aasta, lisapuhkus – 1 nädal ja 2,3%.

Puhkusefond arvutatakse kõigilt väljamaksetelt, mille eest töötaja on tööd teinud (lisaks palgale ka näiteks boonused, ületunnitasud jne.).

Töötajal on õigus saada puhkuseraha viimasel palgapäeval enne puhkust või vähemalt 1 nädal enne puhkuse algust. Kui puhkus võetakse välja osadena, siis tuleb ka puhkuseraha samamoodi jagada.

Kui töötaja on ainult osa eelmisest aastast tööl olnud, siis on tal ikkagi õigus täispikkuses puhkusele. Tööandjal ei ole õigust sundida töötajat puhkusele, mille eest töötaja raha ei saa, niiet töötajal on õigus keelduda sellest osast puhkusest, mille eest ta puhkuseraha välja teeninud ei ole.

Aita AS on Norras litsenseeritud Norra raamatupidamisbüroo. Meil on ka filiaal Eestis. Norras asume Oslos ja Eestis Tartus. Pakume nii eesti kui ka norra raamatupidamisteenust. Eestis ja Norras kokku on meil töötajaid ja partnereid 8.

Oskame aidata nii tavalise jooksva raamatupidamise, kui ka keerulisemate küsimustega. Koostame aruandeid maksuametile ja teistele ametkondadele (alates käibemaksu aruannetest nii Eestis kui Norras kuni statistikaameti aruannete ja firma tuludeklaratsioonide ja aastaaruanneteni). Võime aidata palgaarvestusega või ka erinevate analüüside ja aruannetega.

Samuti saame aidata firma asutamisel või registreerimisel Norras.

Lisainfot saate meie kodulehelt www.aita.no, kuhu paneme ka olulisemad muudatused reeglites ja seadustes jooksvalt kirja uudiste rubriiki, või kui võtate meiega ühendust meili teel: post@aita.no